

Digital kompetanse i «Kunnskapsløftet» for Harestad skole

Innledning

Vi har hatt utgangspunkt i læreplanene til de ulike fagene i «Kunnskapsløftet». Fra fagene har vi hentet ut alle målene knyttet til digital kompetanse og satt dem inn i det 10-årige løpet i grunnskolen.

Om målene i planen

Målene fra «Kunnskapsløftet» er ikke alltid direkte gjengitt i denne planen, men målene er arbeidet inn. Mål som «Planlegge og presentere reiser til Europa og andre verdensdeler ved å bruke digitale verktøy» (hentet fra samfunnsfag 7. trinn) er bakt inn som det å kunne lese og bruke digitale kart, gjøre målrettede søk på Internett og bruke et presentasjonsprogram. Som en forlengelse av dette har vi også tatt vekk en del av de fagspesifikke momentene fra målene, f.eks. er «Fotografere og manipulere bilder digitalt og reflektere over bruk av motiv og utsnitt» endret til «Fotografere og manipulere bilder digitalt» i og med at bruken av motiv og utsnitt er direkte knyttet til kunnskaper i kunst og håndverk og er ikke spesifikke digitale kunnskaper.

I planen sier vi ikke mye om hvilket fag som skal gjøre hva, men vi har gruppert målene i hovedtema – som tekstbehandling, regneark, presentasjon osv. I «Kunnskapsløftet» er det ikke alltid like klart hvilket fag som skal ha ansvar for hva, i og med at mange av målene i de ulike fagene overlapper hverandre. Vi mener planen vår gir et bilde over hva man på det enkelte trinn har ansvar for å lære elevene. Dette bunner også i at det ikke er det enkelte fag som har en spesiell forpliktelse innenfor digital kompetanse. I «Kunnskapsløftet» har alle fag dette ansvaret og man må regne med at eleven har bruk for digital bildebehandling i både norsk og naturfag – i tillegg til kunst og håndverk.

Det vil være konkretiseringer av mål plassert i parentes bak målet om vi synes det er nødvendig, men dette er lokale konkretiseringer som den nasjonale planen ikke sier noe bestemt om.

Om lærerens kompetanse

Det er viktig at alle lærere har en god digital kompetanse nå som denne kompetansen skal inn i alle fag. Dette har vi også som en begrunnelse for at alle lærere stort sett har behov for den samme digitale kompetansen, uavhengig av hvilke fag de underviser i og på hvilket trinn de underviser.

Vi har laget et eget skriv, «Program for digital kompetanse», der vi skisserer hvordan vi kan sikre oss at lærerne får den nødvendige digitale kompetanse for å bruke IKT både på arbeidsplassen og i klasserommet.

Om det som ikke står i planen

Det er opp til den enkelte skole om de ønsker å gi tilbud om digital kompetanse ut over det som står i denne planen. Planen er et felles utgangspunkt for de tre skolene i kommunen og skal sikre at elevene lærer et minimum i forhold til det som står i «Kunnskapsløftet». Det kan være flere pedagogiske programmer, andre programmer, ulike digitale kommunikasjonskanaler o.l. vi ikke har omtalt som den enkelte skole ønsker å vektlegge – og det må de gjerne gjøre.

Elevene skal kunne...

	<i>1. trinn</i>	<i>2. trinn</i>	<i>3. trinn</i>	<i>4. trinn</i>
Tekstbehandling	Bruke bokstaver og eksperimentere med ord på tastatur. Bruke datamaskinen til tekstskaping. Skrive ut.		Skape, lagre og gjenhente (åpne) tekster. Bruke funksjonene «kopier», «lim inn» og «angre». Endre teksttype og -størrelse. Sette inn bilder.	Forstå hva retteprogrammet er og kunne bruke det. Trene seg opp i bruk av «touch»-metoden.
Regneark			Sette opp enkle regnestykker med bruk av celler («=A1+A2»).	Bruke enkle funksjoner i regneark (SUMMER).
Presentasjon				Lage enkle presentasjoner (lage presentasjoner med flere ark som inneholder overskrifter og underpunkter).
Internett (e-post, nettlere, LMS, lynmeldinger osv.)		Grunnleggende surfing og bruk av nettlere.	Logge seg inn og ut på en maskin og på LMS. Sende e-post. Finne stoff på internett. Lagre bilder fra internett.	Bruke digitale kart. Sende e-post med vedlegg.
Generell IKT	Besøke datarommet. Slå på og av en datamaskin. Leke / bli kjent med mus og tastatur. Starte og avslutte programmer.	Følge enkle regler for personvern ved bruk av internett.	Uttrykke egne tanker om dataspill. Forstå forskjellen mellom private og felles dokumentområder på nettverket. Lage mapper. Åpne og lagre i alle programmer.	Finne frem i digitale medier, sortere innholdet i kategorier og produsere materiale som kan publiseres.
A/V inkl. lyd- og bildebehandling		Bruke enkle tegnefunksjoner i tegneprogram.		Ta bilde med digitalt kamera.
Fagspesifikk			MAT: Kunne bruke et geometriprogram (GeoGebra).	

Eleven skal kunne...

	<i>5. trinn</i>	<i>6. trinn</i>	<i>7. trinn</i>
Tekstbehandling	Lage sammenhengende tekster med bilder, utsmykninger og varierte skrifttyper til en større helhet. Bruke tekstflyt, rundt objekter i teksten. Endre størrelse og plassering av bilder i teksten.	Lage interaktive tekster. Bruke tekstbehandling til å publisere eget arbeid.	Bearbeide digitale tekster og drøfte virkningene. Sette inn og redigere en tabell. Bruke stiler.
Regneark	Sette opp enkle regnskap. Lage diagrammer. Bruke forhåndsvisning i forbindelse med utskrift.	Endre tallformat i celler.	
Presentasjon	Lage presentasjoner (sette inn bilder).	Bruke presentasjoner til å publisere eget arbeid (bruke overganger).	Bruke forskjellige maler.
Internett (e-post, nettleser, LMS, lynmeldinger osv.)	Søke informasjon på en målrettet måte. Leverer inn dokumenter i innleveringsmapper i LMS. Gjennomføre prøver og undersøkelser i LMS. Kjenne mappen sin i LMS, og skille mellom egen arbeidsportofølje og en visningsportofølje.	Lese og bruke digitale kart. Bruke mappen sin i LMS. Flytte, kopiere og sletter dokumenter i LMS. Bruke e-post, lynmeldinger og andre kommunikasjonsmetoder for å komme i kontakt med andre elever.	Bruke bibliotek og digitale informasjonskanaler på en målrettet måte. Søke etter og finne bilder på internett. Regler for nettvett. Lage egne hjemmesider knyttet til skolen.
Generell IKT	Ha kunnskaper om regler for opphavsrett ved bruk av tekster hentet fra internett. Skrive ut i de fleste programmer / kjenne utskriftssystemet ved skolen.	Bruke kildehenvisninger, også mot internett.	Forklare opphavsrettslige regler for bruk av materiale hentet fra internett.
A/V inkl. lyd- og bildebehandling	Framføre presentasjoner med prosjektør. Kunne bruke enkle funksjoner i et bildebehandlingsprogram (beskjære og rotere). Filme med digitalt videokamera.	Overføre bilder fra kamera til PC. Ta opp lyder digitalt og gjøre enkle manipuleringer. Fotografere og manipulere bilder digitalt (legge på filter, markere områder, klippe og lime).	Bruke skanner. Overføre film fra videokamera til PC. Redigere film (sette sammen ulike segmenter til en helhet, legge på overganger og lyd/musikk).
Fagspesifikk			MAT: Bruke geometriprogram i arbeid med plassering og bevegelse i koordinatsystemer (GeoGebra).

Eleven skal kunne...

	8. trinn	9. trinn	10. trinn
Tekstbehandling	Bruke tekstbehandlingsverktøy til arkivering og systematisering av eget arbeid. Sette inn sidetall, sideskift, endre formatering på side (stående/liggende og marger) og bruke topp- og bunntekst.		Bruke innholdsfortegnelse og fotnote.
Regneark	Bruke tall og variabler i utforskning, eksperimentering, praktisk og teoretisk problemløsning. Bruke regneark til å oppbevare og journalføre innsamlede data. Ta utskrifter med og uten formelvisning.	Lage funksjoner som beskriver numeriske sammenhenger. Bruke diagrammer på en målrettet måte i presentasjoner. Sette opp større tabeller som en så henter ut ulik informasjon fra.	Bruke regneark på en hensiktsmessig måte under heldagsprøver / eksamen.
Presentasjon	Dokumentere eget arbeid i multimedia-presentasjoner.		Bruke alle hovedfunksjoner i presentasjonsprogrammet.
Internett (e-post, nettleser, LMS, lynmeldinger osv.)	Lese, tolke og bruke digitale kart. Bruke digital mappevurdering. Digitale innleveringer skal gjøres over LMS. Bruke elektroniske oppslagsverk på internett.		
Generell IKT	Bruke tekster fra internett på en kritisk måte. Henvise til materiale – og fra internett. Vurdere budskap i bl.a. nettsteder og dataspill. Gjøre rede for regler for opphavsrett knyttet til bruk av musikk.	Gjøre rede for egne rettigheter og konsekvenser forbundet med deltakelse på internett og publisering av eget materiale.	Gjøre rede for elektroniske kommunikasjons-systemer på systemnivå.
A/V inkl. lyd- og bildebehandling	Bruke ulike funksjoner i bildebehandlingsprogram. Bruke ulikt digitalt opptaksutstyr for lyd (f.eks. mp3-spiller, PC o.l.). Manipulere lyder digitalt på en målrettet måte.		
Fagspesifikk	MAT: Kunne bruke et geometriprogram på en mer avansert måte til å analysere ulike sider ved to- og tredimensjonale figurer. (GeoGebra)		